

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Oslo, 19.09.2022
Vår ref. 22/1723-11
646.2/OLLI
Deres ref. 22/960

Att:

Høring av NOU 2022: 6 Nett i tide – om utvikling av strømnettet

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til ovennevnte høring fra Olje- og energidepartementet.

LO er enig med utvalget i mange av de anbefalingene som fremmes.

I innspillet til stortingsmeldingen Energi til arbeid, etterlyste vi sammen med NHO behov for flere utredninger som grunnlag for veivalg i energipolitikken. I vår felles energi- og industripolitisk plattform, påpeker vi at tilgang til og produksjon av elektrisitet er avgjørende for at Norge skal nå sine klimamål, sikre eksisterende arbeidsplasser og skape nye.

LO støtter utvalgets forslag for raskere prosesser knyttet til utvikling og forsterkning av nettet. Utfordringen er å kombinere behovet for involvering av de områdene nettet skal gjennom, samt hensynet til naturverdier med behovet for rask realisering av nødvendig kapasitet. Nytt nett har historisk vært krevende prosesser som har skapt motstand fra de som blir berørt.

LO ser utfordringen med høyt tempo i prosessene og behovet for involvering. LO mener det er et potensiale for å utvikle disse prosessene uten at kvaliteten i forankring og konsekvensutredninger reduseres. Prosessene må evne å tydeliggjøre konsekvensene av at nytt nett ikke blir realisert eller blir forsinket. Målet om lavere utslipp og høy sysselsetting henger tett sammen med hvordan Norge tilrettelegger rammebetingelsene for utslippsreducerende tiltak og ny industri. Nettkapasitet avgjør allerede i dag om et område er aktuelt for lokalisering av ny industri.

Dagens nett har svært synlige flaskehalser som har resultert i enorme prisforskjeller mellom prisområdene. Kraftprisene i Nord-Norge er meget lave og prisene i sør har det siste året stadig satt nye rekorder.

Utvalget foreslår en vurdering av om det bør innføres flere prisområder.

Utvalget mener at bruk av prisområder er en effektiv løsning som gir riktige prissignaler for balanse mellom produksjon og forbruk. LO mener at flere prisområder ikke vil bedre dagens situasjon. Det bør være et overordnet mål å oppnå likere lav pris gjennom mer kraftproduksjon og mer effektiv bruk av kraft.

LO registrerer at Norge, Sverige og Danmark skiller seg ut med flere prisområder. LO tar ikke til orde for å avvike prisområdene i Norge, med denne ulikheten fører for eksempel til at Norge nærmest kontinuerlig eksporterer fra Finnmark til Finland.

Ett prisområde i Tyskland, Nederland og England påvirker eksporten og importen av kraft i Norge. Utvalget har ikke gått inn i og drøftet effekten for Norge av at disse landene ikke er delt opp i prisområder og den konsekvensen det har for kraftmarkedet.

Utvalget viser i sin gjennomgang av prognosene for nettinvesteringene fremover at disse vil forbli høye på alle nettnivåer. Utvalget har valgt å ikke drøftet andre modeller for bidrag til nettutviklingen. LO mener utvalget burde drøftet fordeler og ulemper ved alternativer til dagens modell der forbrukerne bærer investeringen. Nettkapasiteten sammen med produksjonskapasiteten vil avgjøre om vi lykkes med utslippsreduksjon og industrielle ambisjoner.

Utvalget har avvist en modell for køordning for tilknytning til nettet og mener dagens ordning der den første i køen skal få tilgang til kraft er den enkleste og riktige modellen.

LO mener utvalget burde drøftet de ulike sidene ved en køordning der kriterier for tilgang, som sysselsetting, ringvirkninger i lokalsamfunnet, og klimagassutslipp inngikk.

Fremtiden er elektrisk. Tilgang til og anvendelse av fornybar energi er et av de viktigste tiltakene for å realisere klimagassreduksjoner og for nye industrielle initiativ. Situasjonen er den samme i det øvrige Europa. LO er bekymret for tilgangen til kompetanse og kapasitet når alle land skal forsterke nettet samtidig.

Norge bygger sitt nett med i stor grad bruk av utenlandsk kapasitet og kompetanse. Konkurransen mellom landene om tilgang til eksisterende kapasitet kan bli krevende.

LO mener det er av stor betydning at Norge arbeider aktivt for å bygge og styrke kapasiteten og kompetansen til å levere på alle nettnivåer. Slik at Norge i større grad kan bygge og produsere innsatsfaktorer til nettet. Dette er også viktig av beredskapshensyn.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Are Tomasgard
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Saksbehandler: Olav H. Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.